

**SPRAWOZDANIE
z działalności Stowarzyszenia
NIE DLA KOPALNI CYNKU I OŁOWIU
za okres grudzień 2015 – grudzień 2016**

Marek Szeles – Prezes Stowarzyszenia

Marusz Golenia - V-ce Prezes Stowarzyszenia

1 luty 2017 rok

Cele Statutowe Stowarzyszenia

Stowarzyszenie „NIE dla Kopalni Cynku i Ołowiu” zostało powołane do życia w grudniu 2015 roku, zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym w lutym 2016 roku pod numerem KRS nr 0000603200.

Celami statutowymi Stowarzyszenia jest:

- 1. Przeciwdziałanie powstaniu kopalni cynku i ołowiu w rejonie Jury Krakowsko-Częstochowskiej,**
- 2. Upowszechnianie wiedzy w zakresie zagrożeń dla środowiska i warunków życia mieszkańców rejonu Jury Krakowsko - Częstochowskiej, związane z ewentualną budową kopalni cynku i ołowiu,**
- 3. Wspieranie ochrony stanu środowiska przyrodniczego w szczególności w zakresie skażenia wód oraz powietrza mogących powstać w związku z ewentualną budową kopalni cynku i ołowiu,**
- 4. Przeciwdziałanie powstawaniu i skutkom szkód górniczych mogących powstać w związku z ewentualną budową kopalni cynku i ołowiu i zachowanie rozwoju środowiska zrównoważonego.**

Po roku działania Stowarzyszenia na czoło wysunął się temat możliwości zachwiania istniejącego systemu gospodarowania wodami w regionie w związku z:

- ✓ **Planami budowy kopalni z zakładem przetwarzania, hałdą, dołami ze szlamami poflotacyjnymi – których konsekwencją będzie zanieczyszczenie wód, obniżenie ich poziomu prowadzące do powstania leja depresji, podtopień na obszarze zrzutu wód pokopalnianych,...**
- ✓ **Transpozycją dyrektyw Unii Europejskiej do polskiej legislacji, która będzie skutkować zastrzeżeniem istniejących regulacji.**

Efektom będzie:

- ✓ **Ograniczenie dostępu do dobrej jakości wód w odpowiedniej ilości,**
- ✓ **Wzrost kosztów z tytułu opłat za wodę i koniecznych inwestycji dostosowawczych.**

Ocena oddziaływania

Wiedza nt. szkodliwości działalności polegającej na wydobyciu rud cynku i ołowiu, ich przetwarzaniu w procesie flotacji, składowaniu odpadów na hałdach oraz szlamów w stawach poflotacyjnych jest powszechnie dostępna zarówno w literaturze krajowej jak i światowej.

Najaktualniejszy Raport dot. potencjalnego oddziaływania eksploatacji złoża rud cynku i ołowiu Zawiercie 3, zlokalizowanego w gminach Zawiercie, Łazy i Ogrodzieniec, został wykonany w lutym 2016 roku przez ekspertów renomowanej firmy Multiconsult Polska sp. z o.o. - *Analiza wpływu potencjalnej budowy kopalni cynku i ołowiu w okolicach Zawiercia na otoczenie.*

Sprzeczności w informacjach podawanych przez inwestora w Polsce i w Kanadzie

Ostatni Raport techniczny wykonany w grudniu 2014 roku na zlecenie Rathdowney Resources Ltd. przez brytyjską firmę SRK Consulting (*NI 43-101 Technical report on a preliminary economic assessment of the OLZA zinc-lead project of Poland*) można znaleźć na kanadyjskiej stronie firmy

http://www.rathdowneyresources.com/i/pdf/rdr/U6121_Olza%20PEA_Final_Ir.pdf).

Mimo, że opracowany pod kątem zabezpieczania funkcjonowania obiektów kopalni, zakładów przetwarzania, stawów do magazynowania szlamów poflotacyjnych, a nie zagrożeń dla lokalnej społeczności, można z niego pozyskać wiele istotnych informacji.

Informacje podane na stronie spółki-matki

<http://www.hdimining.com/s/Rathdowney.asp> wskazują, że władze firmy nie podjęły dotychczas decyzji o realizacji inwestycji.

Po opublikowaniu z końcem kwietnia 2016 roku rocznego sprawozdania finansowego oraz tzw. Management's Discussion and Analysis Giełda w Toronto zareagowała negatywnie na informacje - wymieniano tę spółkę wśród tych o największym spadku

(<http://www.nasdaq.com/article/tsxv-biggest-percentage-decliners-mid-afternoon-eight-solutions-sqi-diagnostics-uravan-minerals-cm611134>).

Propagowane wiedzy o faktycznym oddziaływaniu kopalni

Spotkania, w których uczestniczyli członkowie Stowarzyszenia i autorzy Raportu, wywiady z Dyrekcją Rathdowney w polskiej prasie, wskazują na propagowanie w Polsce informacji sprzecznych z powszechną wiedzą w zakresie oddziaływania tego rodzaju inwestycji oraz o sytuacji finansowej inwestora, z informacjami na kanadyjskich stronach firmy jak i na giełdzie w Toronto.

W związku z powyższym, za najważniejszy cel Stowarzyszenie uznało propagowanie wiedzy o faktycznym oddziaływaniu inwestycji weryfikowanej o informacje podawane na stronach kanadyjskich inwestora oraz Giełdy w Toronto przez umieszczanie stosownych informacji na:

- ✓ Facebook’u <https://www.facebook.com/Stowarzyszenie-Nie-dla-kopalni-cynku-i-o%C5%82owiu-185318761842542/>
- ✓ oraz na stronie internetowej www.niedlakopalni.org

Pierwszy Informator Stowarzyszenia nt. zagrożeń wynikających z planowanej budowy kopalni cieszył się dużą popularnością, co zmotywowało nas do prac nad kolejnym numerem.

Dla łatwiejszego zrozumienia tematu został wydany animowany klip wizualizujący zagrożenia.

Weryfikowanie informacji inwestora

Okazją do weryfikowania informacji podawanych przez inwestora były:

1. Spotkania z przedstawicielami lokalnej społeczności:

- ✓ Posiedzenia Rady Gospodarczej,
- ✓ Sesje Rady w Ogrodzieńcu, Łazach i Zawierciu,

2. Sprostowanie wysłane do Kuriera Zawierciańskiego po wywiadzie z Prezesem R.Końskim.

3. Komentarze wysłane do organów administracyjnych np. do Formularza do projektu aktualizacji Planu Gospodarowania Wodami (aPGW) złożonego przez inwestora do Krajowej Rady Gospodarki Wodnej (KZGW).

Propagowane wiedzy o faktycznym oddziaływaniu kopalni

Raport Multiconsult oraz aktualne materiały wg potrzeb zostały przekazane osobiście na spotkaniach lub przesłane pocztą:

- ✓ **Zarządowi Powiatu Zawierciańskiego,**
- ✓ **Prezydentowi Zawiercia i Burmistrzom Łaz, Ogrodzieńca oraz Poręby,**
- ✓ **Radnym gmin: Zawiercie, Łazy, Ogrodzieniec, Poręba,**
- ✓ **Członkom Rady Gospodarczej przy Prezydencie Zawiercia,**
- ✓ **Posłom różnych ugrupowań: Annie Nemś (PO), Ewie Malik (PIS), V-ce Marszałek Sejmu Barbarze Dolniak (Nowoczesna), Dariuszowi Starzyckiemu (PiS), Robertowi Warwas (PiS),**
- ✓ **Przedsiębiorstwom zarządzającym gospodarką wodno-kanalizacyjną – RPWiK w Zawierciu, PROMAX sp. z o.o. w Łazach, ZGK w Ogrodzieńcu, MPWiK w Porębie,**
- ✓ **Dyrekcji Nadleśnictwa Siewierz,**
- ✓ **Spółdzielni Mieszkaniowej „Zawiercie”,...**

Cytowane materiały były załączane każdorazowo do wystąpień oraz korespondencji z organami administracji.

Posel na Sejm RP Dariusz Starzycki, któremu Stowarzyszenie przekazało informację o zagrożeniach, złożył Interpelację poselską do Ministra Środowiska

**Biuro Poselskie Posła na Sejm RP
Dariusza Starzyckiego
ul. Św. Wojciecha 2
43-600 Jaworzno**

**Interpelacja poselska
do Ministra Środowiska
w sprawie planowanej budowy kopalni cynku i ołowiu na terenie powiatu
zawierciańskiego**

W związku z interwencją mieszkańców powiatu zawierciańskiego zwracam się do Pana Ministra w sprawie planowanej przez kanadyjską firmę Rathdowney budowy kopalni cynku i ołowiu na złożu Zawiercie 3, w gminach powiatu zawierciańskiego. Firma ta planuje wydobywać złoża na terenie szczególnie pod względem walorów środowiskowych tj. Jurze Krakowsko – Częstochowskiej. Wszyscy zdajemy sobie sprawę, że budowa tej kopalni może negatywnie wpłynąć na środowisko naturalne i pogorszyć również walory turystyczne tego terenu.

W celu przeciwdziałania powstaniu kopalni cynku i ołowiu w rejonie Jury Krakowsko-Częstochowskiej powołane zostało w grudniu minionego roku „Stowarzyszenie Nie Dla Kopalni Cynku i Ołowiu” które przedstawiło szereg zastrzeżeń do planowanej inwestycji. Stowarzyszenie skupia mieszkańców powiatu zawierciańskiego i nie tylko. To wskazuje na wyraźny sprzeciw lokalnej społeczności.

W związku z powyższym zwracam się z zapytaniem do Pana Ministra czy Ministerstwo przeanalizuje tą sytuację pod kątem uwag mieszkańców powiatu zawierciańskiego tak, aby nie dopuścić do ewentualnych zagrożeń opisanych powyżej? W załączeniu przesyłam stanowisko w/w stowarzyszenia opisujące wszystkie niezbędne kwestie określające sytuację dotyczącą budowy kopalni.

Dariusz Starzycki

Posel na Sejm RP

Wywiad Gł. Geologa Kraju prof. Mariusza – Oriona Jędryska z CIRE

Sygnalizowane przez Stowarzyszenie nieprawidłowości znalazły odbicie w ww wywiadzie :

(....) Jaki jest efekt tego chaosu?

Zasoby geologiczne Polski można wycenić na dziesiątki bilionów złotych. W latach 2008-2015 następowało i zaprzepaszczanie dorobku, w tym szczególnie rozdawnictwo koncesji do czego Polska nie była prawnie i organizacyjnie przygotowana - fatalne prawo, brak reprezentującej interes państwa służby geologicznej itd. Główny dorobek polskich geologów, którzy odkryli złoża kończy się na latach 70-tych. Ten dorobek został w pewnym sensie przywłaszczony przez różne firmy prywatne zwykle z relatywnie małym kapitałem zagranicznym właśnie w skutek złego prawa i brak gospodarza zasobów geologicznych w efekcie czego mogło mieć miejsce nieskrępowane zjawisko rozdawnictwa koncesji.

Na czym miałyby polegać to rozdawnictwo?

Niewielkie spółeczki z ograniczoną odpowiedzialnością nawet z kapitałem założycielskim 5000 zł, wykonując relatywnie niewielkie prace geologiczne uzyskały "prawa odkrywcy" złóż. A przecież te złoża w większości przypadków udokumentowano w latach sześćdziesiątych i siedemdziesiątych. Polskie państwo wydało na to miliardy złotych. Problemem dalszym było nie tylko wydanie koncesji na poszukiwanie i rozpoznanie, ale zatwierdzanie przez rząd dokumentacji geologicznych sankcjonujących te niby odkrycia. Jeśli ktoś na kilkadziesiąt wykonanych przez Państwo Polskie wierceń dokumentujących złoża w kategorii C2 dołożył jedno czy dwa wiercenia, to nie ma podstaw, aby nazwać go odkrywcą złóż poprzez zatwierdzanie nowej dokumentacji. Jeśli tak robiono to wyzbyto się w ten sposób kontroli państwa nad własnymi zasobami geologicznymi. Należy również przypomnieć, że koncesje na eksploatację skutkują poza wydobywaniem (infrastruktura, miejsca pracy, rozwój gospodarczy itd.) także opłatami wynikających z prowadzenia eksploatacji. Tego nie ma w przypadku koncesji na poszukiwanie - jest natomiast blokowanie, możliwe nawet w praktyce przez 20 lat w niektórych przypadkach, zasobów geologicznych. Obecnie mamy wiele procesów sądowych, które w mojej opinii celują w kierunku wyciągnięcia niesłuszných odszkodowań od państwa, za to, że coś zostało lub nie zostało przyznane właśnie w latach 2009-2015. Mamy w tej chwili także sprawy w arbitrażu międzynarodowym, z potężnymi roszczeniami, w mojej opinii zupełnie nieuzasadnionymi. To właśnie brak służby geologicznej otworzył pole dla niektórych inwestorów do korzystania z luk prawnych, ignorowania opinii itd. Część z tych firm dobrze zarabia na giełdzie lub pozyskuje inwestorów pokazując w swoim portfelu koncesje w Polsce na potencjalnie ogromne zasoby. Nie widać jednak udokumentowanych działaniem chęci uruchomienia wydobywania. Tak można niewiele robić a wystarczająco dużo zarobić bez ryzyka - Polska nie ma z tego nic i nie może wydać tych koncesji komuś innemu. (...)

Propagowane wiedzy o faktycznym oddziaływaniu kopalni

Zorganizowaliśmy spotkania z mieszkańcami na lokalnych iwentach oraz w ruchliwych punktach miast, na których udostępniano materiały wskazujące na zagrożenia wydobyciem i przetwórstwem rud cynku ołowiu, prezentowano zdjęcia Jury i szkody górnicze, zbierano podpisy pod protestem m.in. na:

- pikniku organizacji pozarządowych zorganizowanym przez gm. Zawiercie (zdjęcie),
- z mieszkańcami gminy Ogrodzieniec,
- z mieszkańcami Osiedla Stary Rynek,...

Propagowane wiedzy o faktycznym oddziaływaniu kopalni

Eksponowaliśmy zdjęcia obrazujące krajobrazy Jury skonstrastowane ze szkodami górniczymi w: UM w Zawierciu, w Gimnazjach nr 1, 2, na pikniku,..

Propagowane wiedzy o faktycznym oddziaływaniu kopalni

Ustawiono tablice „*Stop dla kopalni cynku i ołowiu. Skażenie nieodwracalnie zmieni to miejsce.* www.niedlakopalni.org” - w miejscach wymagających szczególnej ochrony:

- Przy zalewie we Włodowicach,
- W Skarżycach – Okiennik – przy zielonym szlaku, drodze Zawiercie-Skarżyce,
- Na Podzamczu przy Parku Rozrywki,
- w Zawierciu – przy stawie Łakoty, basenie, źródłach Warty,...

Propagowane wiedzy o faktycznym oddziaływaniu kopalni

Organizowano Konferencje prasowe dla lokalnych mediów informujące o powołaniu Stowarzyszenia, dla dziennikarzy: Dziennika Zachodniego, Kuriera Zawierciańskiego, iTV Zawiercie,

W bieżącym roku pojawiły się artykuły na łamach Dziennika Zachodniego, Faktów, Kuriera Zawierciańskiego, Informatora Miejskiego,

Proces planistyczny w gminach

Stowarzyszenie uczestniczy w procesie planistycznym gmin Zawiercie, Łazy, Ogrodzieniec, Poręba. Przy każdorazowej zmianie Studium uwarunkowań (Ogrodzieniec) lub Przestrzennego planu zagospodarowania miasta (Zawiercie, Łazy, Ogrodzieniec) przestaliśmy stanowisko Stowarzyszenia wnioskujące wprowadzenie zapisów ustanawiających poniższe zakazy:

- 1. Zakaz ustanawiania obszarów górniczych i terenów górniczych dla kopalń podziemnych cynku i ołowiu oraz zakaz lokalizacji wyjść upadowych na terenie całej gminy w tym w szczególności oznaczonych symbolami właściwymi dla terenów przemysłowych.***
- 2. Zakaz realizacji przedsięwzięć na terenie całej gminy, prowadzących do obniżenia poziomu wód podziemnych. Postulat wynika ze względu na zagrożenie dla stabilności geotechnicznej obecnie istniejących obiektów produkcyjnych, mieszkalnych i infrastrukturalnych, itp.***
- 3. Zakaz realizacji przedsięwzięć w gminie, prowadzących do obniżenia poziomu wód powierzchniowych, zaniku cieków wodnych oraz tworzenia lejów depresji. Postulat wynika z ochrony zasobów wód, z których korzysta ludność, rolnictwo i gospodarka powiatu zawierciańskiego.***
- 4. Zakaz realizacji przedsięwzięć polegających na przetwarzaniu odpadów niebezpiecznych lub innych niż niebezpieczne pochodzących z wydobywania i przetwórstwa rud cynku i ołowiu.***
- 5. Zakaz lokowania stawów osadczych, miejsc czasowego magazynowania oraz składowisk odpadów niebezpiecznych lub innych niż niebezpieczne pochodzących z wydobywania i przetwórstwa rud cynku i ołowiu.***
- 6. Zakaz lokowania przedsięwzięć mogących powodować osiadanie gruntu o więcej niż 0,01 metra.***
- 7. Zakaz lokowania na terenach przemysłowych części naziemnej kopalń podziemnych eksploatujących metale.***

Wystąpienia do organów

Stowarzyszenie występowało w 2016 roku do organów administracji:

- ✓ Kolejno do KZGW, Ministra Środowiska, Prezesa Rady Ministrów o skreślenie z projektu aPGW kopalni cynku i ołowiu oraz odstąpienie od zapisów Ramowej Dyrektywy Wodnej (RDW),
- ✓ Do Ministra Środowiska ze skargą na bezczynność urzędników,
- ✓ Do Ministra Środowiska z wnioskiem o wszczęcie procedury weryfikacji błędnie sporządzonej wyceny informacji geologicznej na rzecz Rathdowney (ze stratą dla Skarbu Państwa),
- ✓ Do Urzędu Marszałkowskiego w sprawie prawidłowości postępowania administracyjnego inwestora na obszarze posiadanych koncesji,
- ✓ Do Dyrektora RZGW Poznań z wnioskiem o zmianę w Rozporządzeniu w sprawie warunków korzystania z wó regionu wodnego Warty,
- ✓ Do Burmistrza Ogrodzieńca w sprawie Studium uwarunkowań,
- ✓ Do Prezydenta Zawiercia oraz Burmistrzów Łaz i Ogrodzieńca w sprawie Przestrzennych planów zagospodarowania miasta,...

Plan działań strategicznych – w trakcie opracowania

Planujemy kontynuowanie dotychczasowych działań a także:

- 1. Wydanie kolejnego informatora,**
- 1. Pozyskiwanie środków na prowadzenie działalności,**
- 3. Występowanie do organów w sprawie prawidłowości postępowania administracyjnego,**
- 4. Udział w pracach legislacyjnych: Ustawy Prawo Wodne, Ustawy Prawo Geologiczne i Górnicze (...) oraz aktów wykonawczych z nich wynikających,**
- 5. Spotkania z przekazywaniem dokumentów:**
 - ✓ Przedsiębiorcom prowadzącym działalność turystyczną: hotele, pensjonaty, szkółki wspinaczkowe, stadniny koni, ...**
 - ✓ Przedsiębiorcom zależnym od dostaw dobrej jakości wody,**
 - ✓ Dyrektorom Szkół ponadpodstawowych,**
 - ✓ Klubom turystycznym – PTTK, Kluby Żeglarskie, JOPR,...**
 - ✓ Stowarzyszeniom – np. Uniwersytet trzeciego wieku,...**
 - ✓ Instytucjom powołanym do ochrony środowiska i osób – Park Krajobrazowy, Straż pożarna,...**

Żyjemy w rejonie o wyjątkowych walorach przyrodniczych, historycznych i środowiskowych.

Wprowadzenie do aglomeracji zawierciańskiej zamieszkiwanej przez 120 tys. mieszkańców kopalni cynku i ołowiu, spowoduje nieodwracalne szkody. Zyski będą udziałem przyszłego inwestora, natomiast koszty przywrócenia dostępu do wody, usuwania szkód w infrastrukturze, zabezpieczenia składowisk odpadów i stawów z osadami poflotacyjnymi, społeczność powiatu będzie ponosić przez następne pokolenia.

Wobec powyższego oczekujemy na poparcie działań Stowarzyszenia – zgłaszanie nowych pomysłów, inicjatyw przez środowiska lokalne bezpośrednio lub skorzystanie z poniższych danych kontaktowych.

Dane kontaktowe:

Stowarzyszenie Nie dla kopalni Cynku i Ołowiu

42-400 Zawiercie

ul. Zaparkowa 23

e-mail: Stowarzyszenie@niedlakopalni.org

strona: www.niedlakopalni.org